

ZARZĄDZENIE NR 349/2019
PREZYDENTA MIASTA OSTROŁĘKI

z dnia 31 października 2019 r.

w sprawie wdrożenia procedury podzielonej płatności VAT w Mieście Ostrołęka
oraz jednostkach organizacyjnych

Na podstawie art. 30 ust.1 , art. 31 oraz art. 33 ust. 3 w związku z art. 11a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.) oraz art. 108a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2018r. poz. 2174) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1751) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się do płatności za faktury z wykazaną kwotą VAT realizowanych od 1 listopada 2019 r. model podzielonej płatności w podatku od towarów i usług.

§ 2.

Wprowadza się "Procedurę podzielonej płatności w podatku od towarów i usług wraz z wyjaśnieniami" , zwaną dalej "Procedurą wraz z wyjaśnieniami", do stosowania, stanowiącą załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3.

Zobowiązuję wszystkich pracowników jednostki samorządu terytorialnego realizujących przelewy za faktury wystawiane w imieniu i na rzecz jednostki samorządu terytorialnego do stosowania niniejszej Procedury wraz z wyjaśnieniami.

§ 4.

W przypadku zawierania umów przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Ostrołęki oraz jednostki organizacyjne Miasta Ostrołęki w zakresie dostawy towarów i usług, umowy powinny zawierać zapisy dotyczące rozliczenia płatności wynikających z umowy za pośrednictwem metody podzielonej płatności (split payment). Ponadto w umowie powinno znaleźć się oświadczenie (załącznik nr 2 do zarządzenia) informujące, że wskazany rachunek płatności należy do wykonawcy umowy i został dla niego utworzony – oddzielnie wydzielony rachunek VAT na cele prowadzonej działalności gospodarczej.

§5.

Zobowiązuję wszystkich Kierowników jednostek organizacyjnych do wdrożenia Procedury wraz z wyjaśnieniami w kierowanej jednostce organizacyjnej oraz do przeprowadzenia analizy zawartych już umów pod względem konieczności podpisania stosownych oświadczeń związanych z modelem podzielonej płatności

§ 6.

Wykonanie zarządzenia powierza się Skarbnikowi Miasta, Kierownikom jednostek organizacyjnych.

§ 7.

Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 8.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą od 1 listopada 2019 r.

PREZYDENT MIASTA

Łukasz Kulik

Procedura podzielonej płatności w podatku od towarów i usług wraz z wyjaśnieniami

Rozdział 1a.

„Mechanizm podzielonej płatności”- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2018 poz. 2174) oraz ustawa z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1751)

Art.108a.

1. Podatnicy, którzy otrzymali fakturę z wykazaną kwotą podatku, przy dokonywaniu płatności kwoty należności wynikającej z tej faktury mogą zastosować mechanizm podzielonej płatności.

W związku z powyższym stosownym zarządzeniem określono, iż od 1 listopada 2019 r. jednostka samorządu terytorialnego oraz jednostki organizacyjne dokonujące zakupów w imieniu i na rzecz jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek przy dokonywaniu płatności za faktury, stosowania od 1 listopada 2019 r. obowiązkowo modelu podzielonej płatności w VAT zgodnie z ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1751)

Ustawodawca wskazuje, że model podzielonej płatności ma zastosowanie jeśli po jednej i po drugiej stronie transakcji będą uczestniczyć czynni podatnicy podatku VAT.

Z modelu podzielonej płatności zostali wyeliminowani zatem konsumenci lub kontrahenci JST będący co prawda przedsiębiorcami lecz korzystającymi ze zwolnienia z art. 43 ustawy o VAT lub z uwagi na obrót - art. 113 ustawy o VAT. Przy dokonywaniu płatności za dokumenty wystawiane przez podmioty nie będące czynnymi podatnikami VAT lub na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej JST nie stosuje modelu podzielonej płatności, realizując zapłatę na zasadach obowiązujących przed 1 listopada 2019 r.

Te dwie ostatnie grupy kontrahentów tj. konsumenci i kontrahenci nie będący czynnymi podatnikami VAT, nie mogą od 1 listopada 2019 r. dokonywać również płatności na rzecz JST/jednostki organizacyjnej w ramach split payment.

Zauważa się, iż ustawodawca wskazuje ponadto, iż model podzielonej płatności będzie miał zastosowanie do faktur z wykazaną kwotą podatku VAT, a to oznacza, że tylko za takie faktury wystawiane przez jednostkę samorządu terytorialnego lub jednostkę organizacyjną, jej kontrahent będzie mógł realizować zapłatę w ramach podzielonej płatności.

Faktury proforma jako nie będące po pierwsze fakturami, po drugie wielokrotnie niezawierające podatku VAT, również zostały wyeliminowane z tego rodzaju zapłaty.

Z uwagi na fakt, że wybierając podzieloną płatność, nabywca towaru/usługi ochrania się przed nie rozliczeniem podatku VAT przez dostawcę, należało stosownym zarządzeniem wdrożyć model płatności w jednostce samorządu terytorialnego i jej jednostkach organizacyjnych.

2. Zastosowanie mechanizmu podzielonej płatności polega na tym, że:

- 1) zapłata kwoty odpowiadającej całości albo części kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek VAT;
- 2) zapłata całości albo części kwoty odpowiadającej wartości sprzedaży netto wynikającej z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek bankowy albo na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej dla których jest prowadzony rachunek VAT; albo jest rozliczana w inny sposób.

Ustawodawca nie wymaga całości zapłaty podatku VAT w ramach podzielonej płatności.

To nabywca towarów/usługi decyduje w jakiej części podatku VAT stosuje model *split payment*. W szczególności nabywca może przelać niekoniecznie cały VAT z faktury na rachunek VAT dostawcy, np. Gminy.

Dostawca nie może się temu sprzeciwić. Od dostawcy wymagana zatem będzie po 1 listopada 2019 r. szczególna dbałość o weryfikację otrzymanego przelewu lub wielu przelewów dotyczących tej samej faktury. To, że część wartości podatku VAT z faktury została przelana w ramach podzielonej płatności, nie oznacza, że "reszta" przelewu też tak będzie zrealizowana. Kontrahent będący nabywcą decyduje każdorazowo ile i za którą fakturę otrzymaną płaci w ramach podzielonej płatności. Po drugie, raz dokonanie zapłaty w ramach podzielonej płatności nie oznacza konieczności późniejszych zapłat w tym systemie płatności. Kontrahent może zatem nawet wybiórczo regulować zapłatę za faktury wystawiane w imieniu i na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, od wybranych rodzajów transakcji, od pewnych wysokich wartości faktur itp. czemu jednostka nie może się sprzeciwić.

Zwraca się uwagę, iż ustawodawca przewiduje możliwość zapłaty w ramach podzielonej płatności kwoty odpowiadającej całości albo części kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury.

Zatem w systemie podzielonej płatności mogą uczestniczyć także faktury zaliczkowe, pro forma jednostki samorządu terytorialnego, aby miały w sobie wykazany podatek VAT.

Nie będą uczestniczyły w systemie podzielonej płatności faktury bez podatku VAT lub faktury ze zwolnieniem z VAT, otrzymane w związku z np. badaniem okresowym pracowników (usługi medyczne zwolnione z VAT).

Również faktury wystawiane przez jednostkę samorządu terytorialnego lub jej jednostki organizacyjne bez podatku VAT za np. wyżywienie dzieci w szkołach, opłaty za pobyt w Domu Pomocy Społecznej, za usługi realizowane przez inne jednostki budżetowe typu opłata za pobyt w przedszkolu, jako iż usługi te są zwolnione z VAT, nie mogą być regulowane w modelu podzielonej płatności.

Ustawodawca wprowadza warunek "otrzymanej faktury", jest to warunek konieczny, będący konsekwencją regulacji art. 86 ustawy VAT, uzależniający prawo do odliczenia podatku VAT od otrzymania faktury VAT.

Nie będą uczestniczyły zatem w tymże systemie płatności faktury co prawda już wystawione przez sprzedawcę/dostawcę na rzecz jednostki samorządu terytorialnego lecz jeszcze nie otrzymane przez nabywcę.

Art.108b.

1. Na wniosek podatnika naczelnik urzędu skarbowego wydaje w drodze postanowienia zgodę, na przekazanie środków zgromadzonych na wskazanym przez podatnika rachunku VAT

na wskazany przez niego rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, dla których jest prowadzony ten rachunek VAT.

2. Podatnik we wniosku określa wysokość środków zgromadzonych na rachunku VAT, jaka ma zostać przekazana.

3. Naczelnik urzędu skarbowego wydaje postanowienie W terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku. W postanowieniu naczelnik urzędu skarbowego określa wysokość środków, jaka ma zostać przekazana.

4. Naczelnik urzędu skarbowego przekazuje, przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej, informację o postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, bankowi albo spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, które prowadzą rachunek VAT wskazany we wniosku. Informacja zawiera dane niezbędne do realizacji postanowienia, w tym:

- 1) numer rachunku VAT; o którym mowa w ust. 1;
- 2) numer rachunku bankowego albo rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, o których mowa w ust.1;
- 3) wysokość środków, o których mowa w ust. 3.

5. Naczelnik urzędu skarbowego odmawia, w drodze decyzji, wydania zgody na przekazanie środków zgromadzonych na rachunku VAT:

- 1) W przypadku posiadania przez podatnika zaległości podatkowej w podatku zaległości podatkowej W podatku wraz z odsetkami za zwłokę, istniejącej na dzień wydania decyzji
 - 2) w przypadku gdy zachodzi uzasadniona obawa, że: a) zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku nie zostanie wykonane, w szczególności gdy podatnik trwale nie uiszcza wymagalnych zobowiązań z tytułu podatku lub dokonuje czynności polegających na zbywaniu majątku, które mogą utrudnić lub udaremnić egzekucję zobowiązań z tytułu podatku, lub
- b) wystąpi zaległość podatkowa w podatku lub zostanie ustalone dodatkowe zobowiązanie podatkowe.

6. Podatnik będący państwową jednostką budżetową dysponuje środkami zgromadzonymi na rachunkach VAT prowadzonych dla rachunków rozliczeniowych, o których mowa w art. 196 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017r. poz.2077), na podstawie przepisów tej ustawy.

Podatnik tj. Jednostka Samorządu Terytorialnego, od 1 listopada 2019 r., która otrzymała na rachunek VAT jakiegokolwiek wpłaty z tytułu zapłaty podatku VAT na tenże rachunek nie będzie mogła nim swobodnie dysponować.

Wszelkie zatem wpłaty podatku VAT na rachunek VAT są rozdysponowane po 1 listopada 2019 r. albo na wpłatę fiskusowi podatku VAT i tylko podatku VAT albo na zapłatę faktur od innych kontrahentów JST, ale tylko w części podatku VAT.

Z uwagi na fakt, że Bank/SKOK nie wydaje do rachunku VAT instrumentu płatniczego (karty płatniczej) jednostka będzie miała ograniczone możliwości korzystania z podatku VAT odłożonego na rachunku VAT.

Zgoda Naczelnika Urzędu Skarbowego będzie wydawana co do zasady do kwoty zawnioskowanej, a organ podatkowy nie będzie miał wglądu w stan konta JST.

Oznacza to, że organ podatkowy będzie wydawał zgodę "do kwoty" zawnioskowanej, a nie do kwoty "zgromadzonej" na rachunku VAT. Postanowienie drogą elektroniczną będzie przekazywane do banku/SKOK-u celem jego realizacji i to bank/SKOK będzie realizował niezwłocznie przekazanie środków z rachunku VAT na rachunek bieżący, do wysokości salda na tym rachunku.

Ustawodawca przyjął, iż w sytuacji braku środków na rachunku VAT, postanowienie Naczelnika Urzędu Skarbowego uznaje się za w całości zrealizowane, w momencie próby jego zrealizowania. Oznacza to, że Bank realizuje przelew do wysokości salda i nie ma obowiązku robić dodatkowych przelewów "uzupełniających" po wpływie środków na rachunek VAT jednostki.

Naczelnik Urzędu Skarbowego wyda decyzję o odmowie zgody na przekazanie środków z rachunku VAT na rachunek bieżący, jeśli podatnik posiada zaległości w podatku VAT w wysokości odpowiadającej zaległości podatkowej w podatku wraz z odsetkami za zwłokę, istniejącej na dzień wydania decyzji.

Art.108c.

1. Do wysokości kwoty odpowiadającej kwocie podatku wynikającej z otrzymanej faktury, zapłaconej z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności) przepisów art. 105a ust. 1, art. 112b ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt.1 oraz art. 112c nie stosuje się.

2. Do zaległości w podatku powstałej za okres rozliczeniowy, za który podatnik w złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę podatku naliczonego, której co najmniej 95% wynika z otrzymanych przez podatnika faktur; które zostały zapłacone z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, przepisu art. 56b Ordynacji podatkowej nie stosuje się.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do podatnika, który wiedział, że faktura zapłacona z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności:

- 1) została wystawiona przez podmiot nieistniejący,
- 2) stwierdza czynności - które nie zostały dokonane,
- 3) podaje kwoty niezgodne z rzeczywistością;
- 4) potwierdza czynności, do których mają zastosowanie przepisy art.58 i art. 83 Kodeksu cywilnego.

4. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do zaległości w podatku przekraczającej dwukrotność kwoty podatku naliczonego wykazanej w złożonej deklaracji podatkowej.

Ustawodawca wprowadzając model podzielonej płatności, wprowadza ochronę podatnika. w tym JST, korzystającego z tegoż modelu płatności za otrzymane faktury VAT. Ideą ustawodawcy jest bowiem ochrona rzeczywistego obrotu gospodarczego, chroniącego zasadniczo uczciwego kontrahenta przed nieuczciwością jego kontrahenta. Zatem JST decydujący się na zapłatę za fakturę (faktury) w ramach podzielonej płatności do wysokości kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury, zapłaconej w tymże modelu nie ponosi ryzyka odpowiedzialności za nierozliczony przez dostawcę podatek VAT, uniknie zapłaty odsetek od zaległości podatkowej, przyczyn w tym ostatnim przypadku

ustawodawca postawił wysoki próg bo aż 95% faktur musi zostać opłacone w ramach modelu podzielonej płatności. Ochrony przewidzianej w ustawie nie stosuje się od 1 listopada 2019 r. w przypadku gdy JST, co prawda zastosował model split payment, ale wiedział, że faktura została wystawiona przez podmiot nieistniejący, stwierdza czynności, które nie zostały dokonane, podaje kwoty niezgodne z rzeczywistością, potwierdza czynności, do których mają zastosowanie przepisy art. 58 i 83 Kodeksu cywilnego.

Art.108d.

1. Jeżeli zapłata zobowiązania podatkowego z tytułu podatku następuje w całości z rachunku VAT w terminie wcześniejszym niż termin określony dla zapłaty podatku, kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku można obniżyć o kwotę wyliczoną według wzoru:

$$S = Z \times r \times n / 360$$

- w którym poszczególne symbole oznaczają:

S - kwotę, o którą obniża się kwotę zapłaty zobowiązania podatkowego z tytułu podatku,

Z - kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku wynikający z deklaracji podatkowej przed obniżeniem tego zobowiązania,

r - stopę referencyjną Narodowego Banku Polskiego obowiązującą na dwa dni robocze przed dniem zapłaty podatku,

n - liczbę dni od dnia, w którym obciążona rachunek bankowy albo rachunek współdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, dla których jest prowadzony rachunek VAT z wyłączeniem tego dnia, do dnia, w którym upływa termin do zapłaty podatku, włącznie z tym dniem.

2. Kwotę, o którą obniża się kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku, zaokrągla się do pełnych złotych

3. Do zaokrąglenia kwoty, o którą obniża się kwotę zapłaty zobowiązania podatkowego z tytułu podatku, stosuje się przepis art. 63 § 1 Ordynacji podatkowej.

Ustawodawca wprowadza dla podatników w tym dla JST, którzy stosują model zapłaty z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności tzw. system zachęt. W uproszczeniu ma on polegać na tym, że jeśli JST w całości zapłaci podatek VAT należny Skarbowi Państwa z rachunku VAT przed wymaganym ustawowo terminem, ma prawo obniżyć sobie swoje zobowiązanie w VAT. Zmiana ta koresponduje ze zmianą we wzorze deklaracji VAT-7 gdzie od 1 lipca 2018r. pojawiła się nowa pozycja w deklaracji dotycząca kwoty o jaką podatnik JST zmniejsza swoje zobowiązanie wobec fiskusa.

Ustawą z dnia 9 sierpnia 2019r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw ustawodawca wprowadza obligatoryjne stosowanie mechanizmu podzielonej płatności w odniesieniu do dostaw towarów i świadczenia usług, które są ujęte w załączniku nr 11, 13 i 14, oraz dodawanym załączniku nr 15 u.p.t.u.

Rachunek VAT

Rozdział 3a (zmiany w ustawie prawo bankowe)

Art. 62a. Rachunek VAT

1. Dla rachunku rozliczeniowego bank prowadzi rachunek VAT.
2. Rachunek VAT jest prowadzony w walucie polskiej.
3. Dla rachunków rozliczeniowych prowadzonych dla tego samego posiadacza bank prowadzi jeden rachunek VAT, niezależnie od liczby prowadzonych dla tego posiadacza rachunków rozliczeniowych. W przypadku prowadzenia więcej niż jednego rachunku rozliczeniowego dla tego samego posiadacza bank prowadzi, na wniosek tego posiadacza, więcej niż jeden rachunek VAT.
4. W przypadku rachunków rozliczeniowych prowadzonych przez Narodowy Bank Polski dla tego samego posiadacza Bank ten prowadzi rachunek VAT dla każdego rachunku rozliczeniowego. Narodowy Bank Polski prowadzi rachunek VAT dla więcej niż jednego rachunku rozliczeniowego tego samego posiadacza na jego wniosek lub na podstawie przepisów o finansach publicznych.
5. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do rachunku rozliczeniowego prowadzonego w innej walucie niż waluta polska.
6. Otwarcie i prowadzenie rachunku VAT nie wymaga zawarcia odrębnej umowy.
7. Otwarcie i prowadzenie rachunku VAT jest wolne od dodatkowych prowizji i opłat dla banku.
8. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT mogą być, zgodnie z ustaleniami stron, oprocentowane.
9. Bank informuje posiadacza rachunku rozliczeniowego o numerze rachunku VAT oraz ustalonych zasadach i terminach informowania posiadacza rachunku rozliczeniowego o saldzie na rachunku VAT. Do rachunku VAT nie stosuje się przepisu **art. 728** *obowiązek informowania o zmianach i wyciąg z rachunku bankowego* Kodeksu cywilnego.
10. Bank nie wydaje do rachunku VAT instrumentu płatniczego.
11. Przepis ust. 1 stosuje się również do rachunku niebędącego rachunkiem rozliczeniowym, jeżeli bank prowadzi go w ramach gospodarki własnej.

Art. 62b. Uznanie i obciążenie rachunku VAT

1. Rachunek VAT może być uznany wyłącznie środkami pieniężnymi pochodzącymi z tytułu:
 - 1) zapłaty kwoty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług, przy użyciu komunikatu przelewu, o którym mowa w **art. 108a** *mechanizm podzielonej płatności* ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221, z późn. zm.), zwanego dalej „komunikatem przelewu”;

2) wpłaty kwoty podatku od towarów i usług przez podatnika, o którym mowa w **art. 103** *obowiązek obliczania i terminy wpłacania podatku i zaliczki* ust. 5a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, na rzecz płatnika, o którym mowa w **art. 17a** *płatnik podatku od wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych* tej ustawy, przy użyciu komunikatu przelewu;

3) przekazania środków z innego rachunku VAT posiadacza rachunku VAT prowadzonego w tym samym banku;

4) zwrotu:

a) kwoty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług w przypadkach, o których mowa w **art. 29a** *podstawa opodatkowania usług i dostawy towarów* ust. 10 pkt 1-3 i ust. 14 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, wynikającego z wystawionej przez podatnika faktury korygującej,

b) różnicy podatku, o którym mowa w **art. 87** *obniżenie kwoty podatku należnego lub zwrot różnicy, zabezpieczenie majątkowe* ust. 6a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, przez urząd skarbowy
- przy użyciu komunikatu przelewu.

2. Rachunek VAT może być obciążony wyłącznie w celu:

1) dokonania:

a) płatności kwoty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług z tytułu nabycia towarów lub usług na rachunek VAT,

b) zwrotu kwoty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług, w przypadkach, o których mowa w **art. 29a** *podstawa opodatkowania usług i dostawy towarów* ust. 10 pkt 1-3 i ust. 14 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, wynikającego z wystawionej przez podatnika faktury korygującej, na rachunek VAT nabywcy towarów lub usług
- przy użyciu komunikatu przelewu;

2) wpłaty podatku od towarów i usług, dodatkowego zobowiązania podatkowego, o którym mowa w **art. 112b** *dodatkowe zobowiązanie podatkowe* i **art. 112c** *system teleinformatyczny obsługujący zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego* ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, odsetek za zwłokę w podatku od towarów i usług lub odsetek za zwłokę od dodatkowego zobowiązania podatkowego, na rachunek urzędu skarbowego;

3) wpłaty podatku od towarów i usług przez podatnika, o którym mowa w **art. 103** *obowiązek obliczania i terminy wpłacania podatku i zaliczki* ust. 5a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, na rzecz płatnika, o którym mowa w **art. 17a** *płatnik podatku od wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych* tej ustawy, przy użyciu komunikatu przelewu;

4) przekazania przy użyciu komunikatu przelewu kwoty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług na rachunek VAT dostawcy towarów lub usługodawcy przez posiadacza rachunku, który:

a) otrzymał płatność przy użyciu komunikatu przelewu oraz

b) nie jest dostawcą towarów lub usługodawcą wskazanym na fakturze, za którą jest dokonywana płatność;

5) zwrotu przy użyciu komunikatu przelewu nienależnie otrzymanej płatności na rachunek VAT posiadacza rachunku, od którego otrzymano tę płatność przy użyciu komunikatu przelewu;

6) przekazania środków na inny rachunek VAT posiadacza rachunku VAT prowadzony w tym samym banku przy użyciu komunikatu przelewu, w którym posiadacz w miejsce informacji, o których mowa w:

a) **art. 108a** *mechanizm podzielonej płatności* ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – wskazuje kwotę przekazywanych środków,

b) **art. 108a** *mechanizm podzielonej płatności* ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – wpisuje wyrazy „przekazanie własne”,

c) **art. 108a** *mechanizm podzielonej płatności* ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – wskazuje numer, za pomocą którego posiadacz jest zidentyfikowany na potrzeby podatku od towarów i usług;

7) przekazania środków na rachunek wskazany przez naczelnika urzędu skarbowego w informacji o postanowieniu, o której mowa w **art. 108b** *przekazanie środków zgromadzonych przez podatnika rachunku VAT na inny rachunek* ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;

8) przekazania środków na rachunek rozliczeniowy państwowej jednostki budżetowej, w przypadku gdy rachunek VAT prowadzony jest dla rachunku rozliczeniowego, o którym mowa w **art. 196** ust. 1 pkt 2 albo 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62, 1000, 1366, 1669 i 1693);

9) realizacji zajęcia na podstawie administracyjnego tytułu wykonawczego, dotyczącego egzekucji należności z tytułu podatku od towarów i usług.

3. Uznanie i obciążenie rachunku VAT jest dokonywane odpowiednio przez obciążenie albo uznanie rachunku rozliczeniowego posiadacza rachunku VAT prowadzonego w tym samym banku.

4. W przypadku naliczenia odsetek od środków zgromadzonych na rachunku VAT bank bez odrębnej dyspozycji posiadacza rachunku VAT uznaje kwotą tych odsetek rachunek rozliczeniowy, dla którego jest prowadzony rachunek VAT. W przypadku gdy rachunek VAT

jest prowadzony dla kilku rachunków rozliczeniowych, bank uznaje rachunek rozliczeniowy wskazany przez posiadacza tych rachunków.

5. Przepisów ust. 2 pkt 1 i 3-6 nie stosuje się, jeżeli rachunek odbiorcy jest prowadzony przez instytucję kredytową lub bank zagraniczny, które nie działają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału.

Art. 62c. Realizacja przelewu z rachunku VAT

1. W celu realizacji przelewu bank w pierwszej kolejności obciąża kwotą podatku od towarów i usług rachunek VAT nabywcy towarów i usług i uznaje tą kwotą jego rachunek rozliczeniowy zgodnie z komunikatem przelewu.

2. W przypadku braku środków na rachunku VAT, w celu realizacji przelewu, bank obciąża wyłącznie rachunek rozliczeniowy nabywcy towarów i usług kwotą odpowiadającą wartości sprzedaży brutto wskazanej w komunikacie przelewu.

3. W przypadku posiadania środków na rachunku VAT w wysokości niewystarczającej na zapłatę kwoty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług wskazanej w komunikacie przelewu, w celu realizacji przelewu, bank obciąża rachunek VAT do wysokości salda na tym rachunku i uznaje tą kwotą rachunek rozliczeniowy nabywcy towarów i usług, na podstawie komunikatu przelewu.

4. W przypadku posiadania środków na rachunku rozliczeniowym w wysokości niewystarczającej na zapłatę kwoty odpowiadającej wartości sprzedaży brutto wskazanej w komunikacie przelewu bank nie realizuje przelewu.

5. Po otrzymaniu środków pieniężnych z tytułu kwoty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług wskazanej w komunikacie przelewu, bank, który prowadzi rachunek rozliczeniowy, obciąża ten rachunek rozliczeniowy kwotą odpowiadającą kwocie podatku od towarów i usług i uznaje tą kwotą rachunek VAT, który jest prowadzony dla tego rachunku.

6. W przypadku gdy ten sam bank prowadzi rachunek rozliczeniowy dla dostawcy towarów lub usługodawcy oraz nabywcy towarów i usług, bank wykonuje jednocześnie obowiązki określone w ust. 1–5.

7. W przypadku realizacji przelewu w celu, o którym mowa w **art. 62b *uznanie i obciążenie rachunku VAT*** ust. 2 pkt 2, bank, który prowadzi rachunek rozliczeniowy podatnika, obciąża kwotą wskazaną w poleceniu przelewu rachunek VAT podatnika i uznaje tą kwotą jego rachunek rozliczeniowy.

8. W przypadku posiadania środków na rachunku VAT w wysokości niewystarczającej na realizację przelewu w celu, o którym mowa w **art. 62b *uznanie i obciążenie rachunku VAT*** ust. 2 pkt 2, bank obciąża rachunek VAT do wysokości salda na tym rachunku i uznaje tą kwotą rachunek rozliczeniowy podatnika na podstawie polecenia przelewu.

9. W przypadku posiadania środków na rachunku rozliczeniowym w wysokości niewystarczającej na realizację przelewu w celu, o którym mowa w **art. 62b** *uznanie i obciążenie rachunku VAT* ust. 2 pkt 2, bank nie realizuje przelewu.

10. Bank nie jest obowiązany do sprawdzenia prawidłowości obliczenia kwoty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług wskazanej w komunikacie przelewu.

11. W przypadku gdy płatność za fakturę zostanie dokonana na podstawie komunikatu przelewu na rachunek odbiorcy, dla którego bank nie prowadzi rachunku VAT, bank dokonuje zwrotu środków przy użyciu komunikatu przelewu.

12. W przypadku otrzymania przez bank informacji o postanowieniu, o której mowa w **art. 108b** *przekazanie środków zgromadzonych przez podatnika rachunku VAT na inny rachunek* ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, bank niezwłocznie obciąża rachunek VAT posiadacza rachunku kwotą wskazaną w tej informacji i uznaje tą kwotą jego rachunek rozliczeniowy.

13. W przypadku gdy kwota wskazana w informacji o postanowieniu, o której mowa w **art. 108b** *przekazanie środków zgromadzonych przez podatnika rachunku VAT na inny rachunek* ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, przewyższa wysokość środków zgromadzonych na rachunku VAT, bank obciąża rachunek VAT do wysokości salda na tym rachunku i uznaje tą kwotą rachunek rozliczeniowy. W tym przypadku uznaje się, że obowiązek, o którym mowa w ust. 12, został wykonany w całości.

Art. 62d. środki pieniężne zwolnione od zajęcia

1. Środki pieniężne zgromadzone:

1) na rachunku VAT,

2) na rachunku rozliczeniowym w wysokości odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług wskazanej w komunikacie przelewu – są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego dotyczącego egzekucji lub zabezpieczenia innych należności niż podatek od towarów i usług.

2. Wierzytelności z rachunku VAT nie mogą być przedmiotem zabezpieczenia rzeczowego.

Art. 62e. Zamknięcie rachunku VAT

1. Przed zamknięciem rachunku rozliczeniowego bank zamyka rachunek VAT, który jest prowadzony dla tego rachunku rozliczeniowego, jeżeli ten rachunek VAT nie jest prowadzony dla innego rachunku rozliczeniowego.

2. Przed zamknięciem rachunku VAT bank uznaje kwotą środków zgromadzonych na rachunku VAT, na dzień zamknięcia rachunku VAT, wskazany przez posiadacza rachunku VAT jego inny rachunek VAT, prowadzony w tym samym banku.

3. W przypadku niewskazania przez posiadacza rachunku VAT innego rachunku VAT prowadzonego w tym samym banku, bank przed zamknięciem rachunku VAT uznaje rachunek rozliczeniowy, dla którego otwarty jest ten rachunek VAT tego posiadacza, kwotą środków zgromadzonych na rachunku VAT, na dzień zamknięcia rachunku VAT, zgodnie z informacją o postanowieniu, o której mowa w **art. 108b** *przekazanie środków zgromadzonych przez podatnika rachunku VAT na inny rachunek* ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Art. 62f. Wyłączenie stosowania przepisów o rachunku VAT

Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do:

- 1) rachunków w systemach płatności prowadzonych przez Narodowy Bank Polski;
- 2) rachunków, o których mowa w **art. 192** *środki na rachunkach Banku Gospodarstwa Krajowego* ust. 1, **art. 196** *rachunki bankowe dla obsługi budżetu państwa* ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 2a, **art. 200** *obsługa bankowa płatności* ust. 1, **art. 202** *obsługa bankowa środków europejskich i innych środków ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi* oraz **art. 208** *Wspólna Polityka Rolna* ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 3) rachunków:
 - a) prowadzonych przez Narodowy Bank Polski innych niż określone w pkt 1 i 2,
 - b) banków prowadzonych przez inne banki,
 - c) banków spółdzielczych prowadzonych przez bank zrzeszający,
 - d) spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych prowadzonych przez Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową – które służą wyłącznie rozliczeniom z tytułu wykonania czynności, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Zapłata w modelu płatności podzielonej będzie odbywała się od 1 listopada 2019 r. na "Rachunek VAT", który funkcjonuje już od 1 lipca 2018 r. - jest to specjalne subkonto przy rachunku bankowym prowadzonym dla jednostki przez Bank lub SKOK, na który nabywcy towarów i usług, którzy otrzymali fakturę z wykazaną kwotą podatku VAT mogą realizować zapłaty w części lub całości podatku VAT. Oznacza to, że na "rachunek VAT" nie mogą być wpłacane należności za faktury w części netto, a rachunek ten służy wyłącznie przyjmowania zapłaty za faktury, ale tylko w części podatku VAT.

Z uwagi na fakt, że w systemie podzielonej płatności uczestniczyć mogą podmioty profesjonalne (podatnicy VAT), tylko te podmioty, które widnieją w Centralnym Rejestrze Podatników VAT. Tym samym od 1 listopada 2019 r. jeśli kontrahent nabywcy tj. JST poda na fakturze numer konta bankowego prywatny, lub rachunek bankowy prywatny innej osoby, nabywca nie dokona płatności na

tenże rachunek gdyż nie będzie dla tego rachunku prowadzony "rachunek VAT" a system bankowy zwróci przelew.

Ustawodawca wprowadza także zastrzeżenie, iż zapłata całości albo części kwoty odpowiadającej wartości sprzedaży netto wynikającej z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek bankowy albo na rachunek w SKOK, dla których jest prowadzony rachunek VAT. Tym samym dobitnie wskazano, iż współdzielona płatność będzie realizowana na "rachunek VAT", albo może być rozliczana w inny sposób. Znowelizowana ustawa VAT zakłada, że system podzielonej płatności będzie obejmował jedynie transakcje z rachunku bankowego na rachunek bankowy. Zatem płatności gotówkowe zostały z tego modelu wyeliminowane, a także transakcje z udziałem karty płatniczej.

Niestety w ramach transakcji odręcznych przy użyciu terminala w Kasie JST nie będzie możliwe zastosowanie podzielonej płatności.

Zastrzeżenie co do możliwości zapłaty całości lub części netto kwoty z faktury wskazuje, że jedna faktura może być opłacana więcej niż jednym przelewem i sytuacja taka będzie dopuszczalna nadal po 1 listopada 2019 r.

3. Zapłata z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności dokonywana jest w złotych polskich przy użyciu komunikatu przelewu udostępnionego przez Bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, przeznaczonego do dokonywania płatności w mechanizmie podzielonej płatności w którym podatnik wskazuje:

- 1) kwotę odpowiadającą całości albo części kwoty podatku wynikającej z faktury, która ma zostać zapłacona w mechanizmie podzielonej płatności;
- 2) kwotę odpowiadającą całości albo części wartości sprzedaży brutto;
- 3) numer faktury, w związku z którą dokonywana jest płatność;
- 4) numer za pomocą którego dostawca towaru lub Usługodawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku.

Ustawodawca w ramach mechanizmu podzielonej płatności, ograniczył w zasadniczy sposób jej funkcjonowanie do waluty polskiej.

Zapłata w ramach mechanizmu podzielonej płatności będzie dokonywana przy użyciu tzw. komunikatu przelewu udostępnionego przez Bank lub SKOK. Każdy Bank lub SKOK udostępni zatem każdemu przedsiębiorcy posiadającemu status podatnika VAT czynnego tzw. komunikat przelewu.

W komunikacie przelewu, podatnik-nabywca będzie wskazywał kwotę odpowiadającą całości lub części podatku VAT z faktury, która ma zostać zapłacona w ramach mechanizmu podzielonej płatności. Zatem dopuszczalnym jest wprowadzenie do komunikatu przelewu jakiegokolwiek części kwoty podatku VAT z faktury i niekoniecznie odpowiadającej jej wartości sprzedaży netto. Wprowadzane rozwiązania spowodują zatem konieczność ciągłego monitorowania przez pracowników JST otrzymanych częściowo zapłat za faktury od 1 listopada 2019 r. tym bardziej, że Bank/SKOK nie odpowiada za wartości wprowadzane do komunikatu przelewu, w tym również nie odpowiada za prawidłowość wyliczenia kwoty podatku VAT. Kontrahent JST-nabywca będzie mógł zatem uregulować część podatku VAT, całość podatku VAT, część kwoty netto, całość kwoty netto. Na odbiorcy przelewu tj. na JST będzie ciążył obowiązek prawidłowego rozliczenia otrzymanej wpłaty.

Nabywca realizując przelew, w tym również JST będzie musiał określać w komunikacie przelewu kwotę odpowiadającą całości albo części wartości sprzedaży brutto, przy czym należy wskazać, że jedna otrzymana faktura może zawierać różne stawki i kwoty podatku VAT a to oznacza, że system bankowy nie jest w stanie odrzucić jakiegokolwiek przelewu z tychże powodów, tym bardziej, że skrajne stawki sprzedaży opodatkowanej wynoszą od 0% do 23%.

W komunikacie przelewu nabywca będzie ponadto określał numer faktury, w związku z którą dokonywana jest płatność.

Zatem w ramach jednego przelewu nie można dokonywać zapłaty za więcej niż jedną fakturę. Wydaje się, iż w praktyce jeden przelew będzie mógł obejmować więcej niż jedną fakturę ale wtedy pojawią się problemy z ustaleniem w jakiej wartości z której faktury kontrahent dokonał zapłaty, jeżeli realizuje ją w sposób niepełny.

Ustawodawca przewiduje ponadto konieczność podawania w komunikacie przelewu numeru, za pomocą którego dostawca towarów lub usługodawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku.

W ustawie przyjęto, iż w komunikacie przelewu podatnik "wskazuje" a to oznacza, że każdorazowo bank/SKOK nie może rozbudować „komunikat przelewu” o dodatkowe nie znane ustawie informacje.

Obowiązki informacyjne

W trosce o zapewnienie przyjaznej współpracy ze środowiskiem biznesowym, należy przed 1 listopada 2019 r. przeprowadzić stosowne kampanie informacyjne, obejmujące zmaksymalizowane próby poinformowania kontrahentów jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostek organizacyjnych o wdrożeniu od 1 listopada 2019r. modelu podzielonej płatności VAT.

W szczególności w rozsyłanych informacjach należy wskazać podstawy prawne działania JST w ramach modelu podzielonej płatności oraz wskazać na krąg potencjalnych uczestników tego typu rozwiązania tj. wyłącznie podatników VAT czynnych.

W szczególności należy poinformować, iż JST będzie realizowała zapłaty za otrzymane faktury na specjalny utworzony przez Bank w tym celu tzw. "rachunek VAT". Tylko faktury otrzymane przez JST od podatników VAT z wykazaną kwotą podatku VAT będą regulowane w przedmiotowy sposób.

Należy również wskazać, iż zapłata w ramach podzielonej płatności VAT będzie mogła odbywać się od 1 listopada 2019 r. wyłącznie na rachunek bankowy do którego Bank przyjmującego przelew prowadzi rachunek VAT. Zatem na wystawianych fakturach na rzecz JST, kontrahenci muszą pod rygorem odrzucenia przelewu wskazywać od 1 listopada 2019 r. rachunek bankowy z otwartym rachunkiem VAT. Podanie rachunku bankowego „prywatnego” uniemożliwi przez JST zapłatę za fakturę kontrahenta narazi na opóźnienie w otrzymaniu przelewu.

Ponadto należy poinformować w miejscach zwyczajowo przyjętych, iż z modelu podzielonej płatności zostały wyeliminowane faktury wystawiane na rzecz mieszkańców w ramach gospodarki komunalnej. Osoby fizyczne nie mogą korzystać z nowych rozwiązań. Z nowych rozwiązań nie mogą także korzystać osoby co prawda prowadzące działalność gospodarczą, ale nie będące podmiotami o statusie czynnego podatnika VAT.

Ostrołęka, dn.

.....

.....

.....

(nazwa i adres wykonawcy, NIP, Regon)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że wskazany rachunek bankowy wskazany na fakturach wystawianych w związku z realizacją umowy zawartej z Miastem Ostrołęka, nr..... z dnia należy do firmy(nazwa firmy) i jest numerem właściwym dla dokonania rozliczeń na zasadach podzielonej płatności (split payment), zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 2174 ze zm.)

.....
(podpis i pieczęć firmy)